

مجموعه گفتار ۱۱
طرحی برای فردا

هنر ۱۱

و تجربه شورپایی

حسن رحیم پور (ازغدی)

مجموعه گفتار طرحی برای فردا (۱۳۹۲)

هنر و تجربه شوریدگی

(گفتارهایی در مقوله هنر)

رحیم پورازغدی

نوبت چاپ اول اردیبهشت ۱۳۹۲

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰۰۵۲۴۹-۰

تعداد: ۲۵۰۰

نشر طرح

تهران، محله ماعظمی، خیابان زرشک غربی، پلاک ۱۰۶، طبقه ۵

شماره تماس: ۰۲۸۸۹۸۱۸۶

شماره ایمان: ۰۲۸۸۹۵۵۶۷۱

نشانی تارنما: Rahimpour.ir

سرشناسه:

رحیم پورازغدی، حسن، ۱۳۹۲ -

عنوان و نام پدیدآور:

هنر و تجربه شوریدگی: گفتارهایی در مقوله هنر / حسن رحیم پورازغدی.

مشخصات نشر:

تهران: طرح، فردا، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری:

۱۱۲ ص: ۱۷۰۱۲ س.م.

فروست:

مجموعه گفتار طرحی برای فردا: ۱۱، شماره ۱.

شابک:

۹۷۸-۶۰۰۰۵۲۴۹-۰ ریال، ۲۵۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی:

فایا

عنوان دیگر:

گفتارهایی در مقوله هنر

موضوع:

رحیم پورازغدی، حسن، ۱۳۹۲ - - پیام ها و سخنرانی ها

موضوع:

هنر

رده بندی کنگره:

۸۷ ۱۳۹۲ / ۲۶ DSR ۱۵۵۲

رده بندی دیویی:

۰۸۲/۹۵۵

شماره کتاب شناسی ملی:

۲۱۳۸۹۶۴

فهرست

پیش‌گفتار / ۷

- گفتار اول: هنر و تجربه شوریدگی
فلسفه هنر: ترکیب تناقض‌گو؟ / ۱۳
نسبت "تأویل هنری" با مالیخولیا / ۱۵
"کارمند هنر" یا "هنرمند شوریده"؟ / ۱۶
"استاتیک" و تفکیک "جمال" از "اخلاق" / ۱۷
"روان‌شناسی لذت" و احساسات فاقد ماوراء / ۱۹
شاعر در مدینه "عقل" / ۲۰
اساطیر مدرن، نازل‌تر از اساطیر قدما / ۲۲
هنر بدون فلسفه و نقیضیادهای اشراف "زیبایی" / ۲۳
"انجام": هوشیاری در ناهوشیاری / ۲۵
کمالات اخلاقی، شرط درک زیبایی در "بزه" / ۲۶
زشت دیدن عالم، اوج بی‌هنری / ۳۰

- گفتار دوم: ادبیات اقلیت، سینمای اکثریت
صنعت فرهنگ‌سازی: دین سینمایی یا سینمای دینی؟ / ۱۹ / ۷۳
سینمای غیرسکولار: "مشکل" اما "ممکن" / ۳۸
مناقشه در "ماهیت و سرشت" است یا "کارکرد"؟ / ۴۱
دنیای مجازی "ذهن‌زده"، قابل تصفیه است / ۴۰
کارخانه دروغ‌سازی، خرید و فروش "شهوت و خشونت" تصویری / ۴۱
التهاب کاذب و قدرت "ارزش‌دآوری" / ۴۲
اخلاق سیال، حقیقت نسبی! / ۴۳
آری می‌توانیم / ۴۴
سینما و کدام واقعیت ناب؟ / ۴۵
خلاء "صورت‌بندی" شفاف و منطقی / ۴۶
فیلسوف در تعقیب "تکنسین سینما" / ۴۷
تلاشی دوباره برای نوسازی "زیبایی‌شناسی" / ۴۸
کمپانی‌های داستان‌سازی / ۴۹
غول، دوباره موش می‌شود / ۵۰
"داستان‌سرایی سازمانی" و ارزش انسان‌های "چپ‌مغز" / ۵۱

- "معرفت‌شناسی"های پشت پرزکتور / ۵۲
 "مفهوم‌سازی" برای کنترل "واقعیت" / ۵۳
 "واقعیت" را خم کن و اگر می‌توانی بشکن / ۵۴
 کدگذاری، نشانه‌شناسی و جبر "مصرف" / ۵۵
 "شرطی‌سازی" هالیوودی و سگ‌های بائولوف / ۵۶
 سینمای دینی: بیداری خوابگردها / ۵۸
 دیکتاتور هوشمند با دیوار شیشه‌ای / ۵۹
 "دین سینمایی" به جای "سینمای دینی": کم‌دی "معنویت" / ۶۰
 تفریح با "الاهیات"، ذات "هنر تکنیکال" نیست / ۶۱
 اسلام سه بُعدی یا سینمای معناگرا؟ / ۶۲
 سینمای "عقلانیت، معنویت، عدالت" / ۶۳
 "سینمای بودایی، کاتولیک، یهودی، پروتستان، سکولار" / ۶۴
 نه "معنویت" سکولار شرقی، نه "مادیت" سکولار غربی / ۶۴
 سینمای غرب: صد در صد "ایدئولوژیک" / ۶۸
 "آئورینه‌ی" لیبرال و سینمای "آزاد" / ۶۹
 "دیالوگ هابیل و قاییل" ادامه دارد / ۷۰
 "تجربه‌زدگی" و "شک‌گرایی" در سینمای مدرن و پست مدرن / ۷۱
 "حیوان جنسی"، "حیوان اقتصادی"، "حیوان تصویرساز" / ۷۳
 "شهوت"، "خشونت" و "محرکه‌های اصلی سینمای "سکولار" / ۷۴
 "فروید"، سلطان سینما / ۷۵
 تقوا در "هالیوود"، بیماری روانی است / ۷۶
 تابوی "جنسیت" و کلیسای هم‌جنس‌بازان / ۷۷
 معناگرایی سرمایه‌داران! / ۷۸

گفتار سوم: هنر و ایدئولوژی

- ترافیک کور در تعریف ماهوی "هنر" / ۸۳
 نسبت در مفهوم "جمال" یا مصادیق آن؟ / ۸۴
 جمال‌شناسی و انسان‌شناسی / ۸۶
 اسلام، دعوت به همه مراتب و مصادیق "زیبایی" / ۸۷
 هنر "هیچ" هدف پوچ / ۹۰
 نه "بی"، نه "باطل"؟! / ۹۱
 جمال‌شناسی بی‌دردها: هیپات! / ۹۳
 پوزیتیسم و ایدئولوژی "مادگرا" در هنر / ۹۴
 ایدئولوژی اپیکوری و "باید و نباید"های هنر / ۹۶
 سینمای غرب، ایدئولوژیک‌ترین سینمای تاریخ / ۹۷
 ایدئولوژی ستیزی ایدئولوژیک و سینمای سرمایه‌داری / ۹۸
 هنر، ارزش، تکنیک / ۱۰۰
 "هنر"، ثبات و تغییر / ۱۰۰

پیش‌گفتار

آن‌چه در دست دارید، مجموعه گفتار "طرحی برای فردا" دیدگاه‌های استاد حسن رحیم‌پور (ازغدی) را بازتاب می‌دهد. این مجموعه، که غالباً برگرفته از سخنرانی‌های ایشان و یا تقریرات دانشجویی برخی شاگردان می‌باشد، محصول نشست‌های آزاد یا آموزشی، همایش‌ها و گفت‌وگوها و حلقه‌های نقد و بررسی از سال ۱۳۶۳ تا امروز است.

بخش اندکی از این مجموعه پیش‌تر در شماری از رسانه‌های دیداری و شنیداری یا نوشتاری، منتشر شده و بخش عمده آن به تدریج و برای نخستین بار انتشار می‌یابد.

این مجموعه گفتار و نوشتار، چنان که ملاحظه خواهید فرمود، از تنوع بسیاری برخوردار است که ظرف دو تا سه دهه، به لحاظ موضوع در عرصه‌ی وسیعی از ملتقای مفاهیم علوم انسانی (سیاست، اقتصاد، حقوق، تعلیم و تربیت، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، تاریخ، هنر و ادبیات) و فلسفه‌های مُضاف (به مفهوم جدید کلمه) با معارف اسلامی

و علوم حوزوی (فقه، اصول، کلام، فلسفه، تفسیر و حدیث) ارائه گشته و بدین علت است که برای تفکیک آسان‌تر مباحث و احترام به حق انتخاب خواننده، گرایش اصلی موضوع هر کتاب، بر روی جلد آن ثبت شده است. مجموعه مباحث "طرحی برای فردا" شامل چند گروه می‌باشد:

۱. غالب مجلدات، محصول سخنرانی‌ها و همایش‌هایی است که در جمع اساتید و دانشجویان دانشگاه‌ها و فضایی حوزه‌های علمیه در موضوعات متنوع معرفتی و با محوریت اندیشه‌ی اسلامی ایراد شده است.

۲. بخشی نیز محصول همایش‌های خارج از کشور است که عمدتاً در دانشگاه‌های گوناگون برگزار شده است.

۳. بحث‌های تخصصی‌تری نیز در "حلقه‌های نقد و بررسی" و جمع‌های محدودتری از اساتید و پژوهش‌گران یا گروه‌های پژوهشی دانشجویی و یا کلاس‌های درس جریان داشته و بخشی از آن‌ها که حاوی نقد اندیشه یا مکتبی و گاه نقد مقاله یا کتاب خاصی بوده، اینک به تدریج منتشر می‌گردد. در این سلسله از انتشارات البته سعی می‌شود نام آن افراد یا کتاب‌های خاص (حتی الامکان) حذف

▪ پیش‌گفتار ▪

شده و الغای خصوصیت شود تا بحث‌ها جنبه شخصی یا موردی نیابد و کفّ‌ی معرفتی و عمومی آن بر جنبه شخصی‌اش بچربد.

۴. موارد اندکی، پیاده شده سخنرانی‌هایی در محافل عمومی‌تر و مناسبت‌های انقلابی و اسلامی و یا من گفت‌وگوهای منتشر شده یا نشده است.

۵. نمونه‌هایی نیز که در مقدمه‌ی آن‌ها تصریح خواهد شد، محصول کار قلمی و نوشتاری است.

۶. نمونه‌های متفاوت‌تری وجود دارند که مستقیماً اثر شفاهی یا کتبی ایشان نیست بلکه در واقع، یادداشت‌ها و تقریرات دانشجویی برخی شاگردان و یا محصول جمع‌بندی‌شده‌ی جلسات پرسش و پاسخ و گفت‌وگو با ایشان است و آن‌ها را می‌توان غیرمستقیم، مرتبط با دیدگاه‌ها و از سنخ نظریات ایشان دانست که اینک زمینه انتشار آن‌ها نیز فراهم شده است.

پیش‌تر در برخی از پایگاه‌های مجازی، کتاب‌ها و نشریات گوناگون و غالباً بدون هیچ ویراستاری یا حتی هماهنگی، ده‌ها سخنرانی از ایشان منتشر شده است! این بار با اطلاع مولف محترم، نشر "طرح فردا" وابسته به مؤسسه‌ی فرهنگی هنری "طرحی برای فردا" اقدام به انتشار مکتوب آن‌ها می‌کند البته با این توضیح از جانب ایشان برای خوانندگان محترم

که این مباحث، غالباً از سنخ کتاب‌های تألیف شده، که در آن به ذکر منبع پرداخته می‌شود و ویراستاری ویژه و نظم و نسق مناسب کار مکتوب دارد، نبوده است بلکه غالباً متن سخنرانی‌هایی است که پیاده شده و با ویراستاری بسیار مختصری توسط نمونه‌خوانان، در حدّ تبدیل ساختار جملات شفاهی به عبارات کتبی و جابه‌جایی برخی فعل و فاعل‌ها، منتشر می‌شود؛ بنابراین، منطقی است که مطالبه‌ی خواننده‌ی محترم نیز باید در این حدّ باشد.

طبیعی است که بازنگری مفصل و دقیق این مباحث و ارتقای آن‌ها به سطح مقالات رسمی، کاری زمان‌بر خواهد بود که ایشان آن را به دلیل ضیق وقت نپذیرفته و به انتشار همین مجموعه نیز با کرامت، تن داده است. امید آن‌که در آینده، چنین مجالی برای بازنگری و ویراستاری دقیق‌تر و تکمیلی این مباحث پیش آید.

مؤسسه‌ی فرهنگی هنری "طرحی برای فردا"، ضمن تشکر از ایشان و خوانندگان محترم، تمایل و آمادگی خود را برای دریافت پیشنهادها و نقدها اعلام می‌دارد و امیدوار است که گامی کوچک در جهت گسترش مفاهیم نظری اسلام و گرم کردن شعله‌های تفکر و ارتقای افکار عمومی برداشته باشد.

گرامی باد هماری شما

مؤسسه‌ی "طرحی برای فردا"